

UCHWAŁA NR X/133/2025

RADY GMINY DĘBNICA KASZUBSKA

z dnia 31 stycznia 2025 r.

w sprawie zaopiniowania Projektu Audytu Krajobrazowego Województwa Pomorskiego

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465, 1972, 1907, 1940; z 2023 r. poz. 1688) oraz art. 38b ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130, 1907, 1940; z 2023, poz. 1688) uchwała się, co następuje:

§ 1. Opiniuje się negatywnie przedłożony przez Zarząd Województwa Pomorskiego projekt Audytu Krajobrazowego Województwa Pomorskiego w zakresie dotyczącym Gminy Dębica Kaszubska.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Dębica Kaszubska.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Dębica Kaszubska

Bartłomiej Tutak

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 38a i art. 38b ust. 2 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym – dalej upzp (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.). Zarząd województwa przed przedłożeniem projektu audytu krajobrazowego do uchwalenia przez sejmik województwa zasięga opinii o projekcie od rad gmin położonych na terenie województwa, z zastrzeżeniem, że brak zajęcia stanowiska w terminie 30 dni od dnia otrzymania projektu audytu krajobrazowego uznaje się za wyrażenie pozytywnej opinii o projekcie w przedłożonym brzmieniu.

Projekt audytu krajobrazowego Województwa Pomorskiego wraz z kartami krajobrazów priorytetowych umieszczony jest na stronie internetowej pod adresem: <https://pbpr.pomorskie.pl/2024/12/projekt-audytu-krajobrazowego-przyjety-przez-zarzad-wojewodztwa-pomorskiego/>.

Marszałek Województwa Pomorskiego powołując się na art. 38b. ust. 2 pkt 2d upzp nr PBPR(G).4221.001.2025/JPt.003 wystąpił w dniu 2 stycznia 2025 r. z wnioskiem do Przewodniczącego Rady Gminy Dębica Kaszubska o zaopiniowanie projektu audytu krajobrazowego Województwa Pomorskiego.

Audyt krajobrazowy to szczególne narzędzie zarządzania krajobrazem. Jego celem jest identyfikacja krajobrazów występujących na terenie całego województwa wraz z określeniem ich cech charakterystycznych oraz oceną wartości każdego z nich. Jest sporządzany przez samorząd województwa nie rzadziej niż raz w ciągu dwudziestu lat.

Audyt krajobrazowy identyfikuje krajobrazy występujące na całym obszarze województwa, określa ich cechy charakterystyczne oraz dokonuje oceny ich wartości. Określa krajobrazy występujące na obszarze danego województwa, lokalizację krajobrazów priorytetowych oraz wskazuje lokalizację i granice parków kulturowych, parków narodowych, rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu, obiektów znajdujących się na listach Światowego Dziedzictwa UNESCO, obszarów i obiektów proponowanych do umieszczenia na tych listach, a także wskazuje, np. zagrożenia dla możliwości zachowania wartości krajobrazów.

Sposób opracowania audytu krajobrazowego został uregulowany w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2019 r. w sprawie sporządzania audytów krajobrazowych (Dz. U. z 2024 r., poz. 537), w oparciu m. in. o opracowanie przygotowane na zlecenie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, stanowiące jednocześnie element wdrażania Europejskiej Konwencji Krajobrazowej: Identyfikacja i ocena krajobrazów – metodyka oraz główne założenia.

Na obszarze gminy Dębica Kaszubska wyznaczono w projekcie audytu cztery obszary krajobrazów priorytetowych:

Lp.	Nazwa krajobrazu	Kod krajobrazu
1.	Dolina rzeki Słupi na poł. od Słupska	22-313.43-46
2.	Dolina rzeki Słupi od Grabówka do Jeziora Żukowskiego	22-314.46-66
3.	Słupiańskie zbiorniki zaporowe	22-314.46-29
4.	Mokradła Grabówka	22-314.46-24

Wszystkie obszary wyznaczone zostały na terenach Natura 2000, tj. odpowiednio Natura 2000 Dolina Słupi - obszar specjalnej ochrony ptaków PLB220002 i Natura 2000 Dolina Słupi - specjalny obszar ochrony siedlisk PLH220052.

W Audycie Krajobrazowym Województwa Pomorskiego sformułowano rekomendacje i wnioski do poziomu regionalnego w zakresie kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz obszarów i obiektów objętych formami ochrony, dotyczące m.in.:

1) kierunków i zasad kształtowania zabudowy, zagospodarowania i użytkowania terenów w ramach zadań polityki przestrzennej odnoszących się do:

- kształtowania i warunków ochrony środowiska przyrodniczego,
- kształtowania sieci osadniczej i środowiska zamieszkania osadnictwa,
- kształtowania i warunków ochrony środowiska kulturowego,

- kształtowania systemu obsługi transportowej,
- zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą oraz paliwa płynne i gazowe,
- kształtowania i warunków ochrony krajobrazu,
- kształtowania przestrzeni turystyki i rekreacji;

2) wskazanie obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, w ramach zadań polityki przestrzennej odnoszących się do:

- kształtowania i warunków ochrony środowiska przyrodniczego;

3) wskazania obszarów, objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 3 i 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, które ze względu na znaczący spadek wartości krajobrazu wymagają pogłębionej analizy zasadności ich dalszej ochrony, w ramach zadań polityki przestrzennej odnoszących się do:

- kształtowania i warunków ochrony środowiska przyrodniczego;

4) wskazania obszarów, które powinny zostać objęte formami ochrony zabytków, o których mowa w art. 7 ustawy z dnia 23 lipca 2004 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, w ramach zadań polityki przestrzennej odnoszących się do:

- kształtowania i warunków ochrony środowiska kulturowego.

W zakresie rekomendacji i wniosków w odniesieniu do poziomu lokalnego do aktów planowania przestrzennego wprowadzono m.in. takie zapisy, jak:

1.Kod Krajobrazu 22-313.43-46		Dolina Rzeki na poł. od Słupska	
Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski	Uwagi
1.	Obszary rolnicze	a) wprowadzenie zakazu zabudowy trwałych użytków zielonych na glebach pochodzenia organicznego za wyjątkiem obiektów przeznaczonych na potrzeby indywidualnych gospodarstw rolnych;	Tak sformułowane wytyczne wprowadzają istotne ograniczenia w możliwości użytkowania i zabudowy użytków przez podmioty, które nie prowadzą indywidualnych gospodarstw rolnych.
2.	Osadnictwo	a) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego)	Wprowadzony zakaz ograniczy lokalizację przedsięwzięć, które mogą uzyskać pozytywną decyzję środowiskową.
3.	Turystyka i rekreacja	a) ograniczenie lokalizacji substandardowych lub dysharmonizujących obiektów turystycznych, letniskowych oraz mieszkaniowych, w tym niezwiązanych trwale z gruntem, m.in. przyczep mieszkalnych, starych pojazdów, starych obiektów zaadaptowanych prowizorycznie do funkcji rekreacyjnej itp.;	Zapis wprowadza ograniczenia dotyczące rozwoju miejscowości: Skarszów Dolny, między inny w zakresie infrastruktury turystycznej
2.Kod Krajobrazu 22-314.46-66		Dolina rzeki Słupi od Grabówka do Jeziora Żukowskiego	
Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski	Uwagi
1.	Osadnictwo	a) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego)	Wprowadzony zakaz ograniczy lokalizację przedsięwzięć, które mogą uzyskać pozytywną decyzję środowiskową.

3.	Turystyka i rekreacja	a) realizacja i utrzymanie infrastruktury turystycznej, niekolidującej z ochroną przyrody i krajobrazu Parku Krajobrazowego Dolina Słupi.	Ograniczy to lokalizację obiektów niezbędnych do obsługi istniejącego szlaku kajakowego

3.Kod Krajobrazu 22-314.46-29 **Słupiańskie Zbiorniki Zaporowe**

Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski	Uwagi
1.	Turystyka i rekreacja	a) eliminacja lokalizacji substandardowych lub dysharmonizujących obiektów turystycznych, letniskowych oraz mieszkaniowych, w tym niezwiązanych trwale z gruntem, m.in. przyczep mieszkalnych, starych pojazdów, starych obiektów zaadaptowanych prowizorycznie do funkcji rekreacyjnej itp.;	Zapis wprowadza ograniczenia dotyczące rozwoju miejscowości: Krzynia, w zakresie turystyki oraz zaadoptowania istniejących obiektów do funkcji turystyczno-rekreacyjnej. 1. Sprzeczność z interesem społecznym i lokalnym rozwojem: Brak odpowiedniego zrównoważenia ochrony krajobrazu z lokalnymi potrzebami rozwojowymi. Zaleca się ograniczenie lokalizacji nowych obiektów budowlanych, co może utrudniać rozwój turystyki i infrastruktury hydrotechnicznej, niezbędnej do dalszego korzystania z obiektów takich jak elektrownie wodne w Strzegominie. Pominięcie wskazań mieszkańców i władz lokalnych dotyczących możliwości adaptacji zdegradowanych obiektów na cele turystyczne i edukacyjne. Obecny brak działań w tym zakresie może skutkować dalszą degradacją tych zasobów. 2. Brak zrównoważonych rekomendacji dotyczących turystyki: Brak szczegółowych planów na rozwój sieci szlaków turystycznych, które mogłyby uwzględniać atrakcje związane z elektrowniami wodnymi i przyrodą doliny Słupi. Jest to niedopatrzenie, które ogranicza potencjał turystyczny tego obszaru

4.Kod Krajobrazu 22-314.46-24 **Mokradła Grabówka**

Lp.	Zagadnienie	Rekomendacje i wnioski	Uwagi
1.	Obszary rolnicze	a) wprowadzenie zakazu zabudowy trwałych użytków zielonych na glebach pochodzenia organicznego za wyjątkiem obiektów przeznaczonych na potrzeby indywidualnych gospodarstw rolnych	Tak sformułowane wytyczne wprowadzają istotne ograniczenia w możliwości użytkowania użytków przez inne podmioty oraz wykorzystania tego użytku na potrzeby turystyki i rekreacji (np. wędkarstwo)
2.	Osadnictwo	a) wprowadzenie zakazu realizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko (zakaz nie dotyczy realizacji inwestycji celu publicznego);	a) Wprowadzony zakaz ograniczy lokalizację przedsięwzięć, które mogą uzyskać pozytywną decyzję środowiskową. b) Zapis wprowadza ograniczenia

	b) wprowadzenie ograniczenia możliwości rozwoju zabudowy na całym obszarze, a w obrębie torfowisk, szuwarów i podmokłych łąk zakazu zabudowy.	dotyczące rozwoju miejscowości: Grabówko.

Ponadto oprócz ww. uwag wskazuje się wątpliwości dotyczące zapisów wprowadzonych w projekcie audytu tj.:

1. Wytyczne w zakresie formułowania rekomendacji i wniosków dotyczących kształtowania i ochrony krajobrazów priorytetowych oraz krajobrazów w obrębie obszarów lub obiektów, o których mowa w art. 38a ust. 3 pkt 2 upzp w swej nazwie wskazują na rekomendacje, a często bywają zakazem, nakazem oraz ścisłym ograniczeniem korzystania z posiadanej nieruchomości. Rzadko bywają propozycją bądź sugestią, lecz obowiązkiem ograniczającym rozwój gminy. Zapisy wskazane w projekcie audytu krajobrazowego Województwa Pomorskiego regulują odrębne przepisy prawa obowiązującego, a proponowane zapisy są daleko idącą ingerencją w prawo własności nieruchomości.

2. Sporne rekomendacje i wnioski zawarte w projekcie Audytu krajobrazowego, sformułowane w sposób bardzo ogólny, niedookreślony i niemierzalny traktowane będą w procedurze uzgodnień aktów prawa miejscowego na równi z normą prawną, która przecież powinna być określona w postaci obowiązku – zakazu, nakazu albo dozwolenia.

3. Zaistnienie jakichkolwiek wątpliwości analitycznych przy uzgodnieniach projektu aktu prawa miejscowego przez Zarząd Województwa prowadzić może do interpretacji dokumentu na niekorzyść Gminy.

4. Tak sformułowane zapisy audytu krajobrazowego mogą spowodować konflikt w procesie kształtowania prawa własności nieruchomości na poziomie lokalnym i wojewódzkim, tym samym zdaniem organu są nie do zaakceptowania z punktu widzenia prawa lokalnego.

Rada Gminy Dębica Kaszubska, po szczegółowym zapoznaniu się z audytem krajobrazowym Województwa Pomorskiego, stwierdza, że dokument nie odpowiada potrzebom i oczekiwaniom społeczności lokalnej oraz nie uwzględnia w pełni realiów rozwoju gminy. Przedstawione karty krajobrazowe wskazują na ograniczenia, które mogą wpłynąć negatywnie na lokalne inicjatywy gospodarcze oraz rozwój infrastruktury.

Rada Gminy Dębica Kaszubska wnioskuje o ponowną analizę dokumentu, aby zrównoważyć ochronę krajobrazu z potrzebami rozwoju gminy i jej mieszkańców.

Uchwała nie rodzi skutków finansowych